

Rapport från enkät kopplad till: WP2, Process och modellutveckling.

1 Innehåll och syfte

Rapporten innehåller resultat och analys av kartläggning hos deltagande organisationer/företag inom fem olika områden:

- implementerad innovationsprocess,
- användning av verktyg för tjänstedesign,
- etablerad projektmetod,
- etablerad process/modell för samarbete näringsliv/offentlig organisation i innovations- och utvecklingsprojekt samt
- användning av verktyg för nyttorealiserings/kalkyl.

Deltagare och svarsfrekvens.

15 svarande, 9 svenska och 6 norska. Svaren är fördelad på 9 offentliga organisationer och 4 privata företag (svenska). Enkäten blev skickad till 6 norska och 4 svenska organisationer samt 7 medfinansiärer från företag på svensk sida, totalt 17. Svarsfrekvens blev ca. 76 %
Enkäten skickades till representant från medfinansiär där sen bedömde vem som var relevant person/funktion att svara. Fler från samma organisation kan svara om det finns olika enheten inom samma organisation, vilket syns av svaren från Östersunds kommun.

2 Sammanställning av svar

Fråga 1: Har din organisation implementerat en egen innovationsprocess som ska användas vid genomförandet av innovationsprojekt?

Ja	Nej	Under etablering	Vet ej
6 (varav 3 företag)	7	2	

Svar norska respondenter:

I Helse-Nord Trøndelag redovisas att de har en innovationsprocess där är baserat på de nationella innovationsindikatorer de årligen rapportera in, i tillägg har de använd innovationsprocessen från "Innomed – 10 steg till innovasjon i helsesektoren" samt att det är knyttet till mallar etc. från Helse Midt Norge projektmetodik. Innovationsprocessen är lagt in i [Induct](#) som är ett verktyg där benyttes av de fleste helseforetak.
En av kommunerna där har svarat ja, hänvisar till Samveis-metodikken samt att de även har använd "Innomed – 10 steg till innovasjon i helsesektoren".

Svar svenska respondenter:

Av de svarande offentliga organisationerna svara enbart en att implementering av en innovationsprocess är under etablering dock utan att precisera vilken eller hur. 3 privata medfinansierare svara att de har egna tydliga processer de följer vid framtagning av nya produkter/tjänster. Två av tre anger att de gör någon typ av förstudie/behovsinventering/lösningssidéer tillsammans med verksamheten och att det sedan lämnas över till företagets utvecklare att bygga/ta fram lösningen. Företagen anger att de arbetar nära användaren under hela processen.

Summering:

Av svaren från enkäten må konklusionen vara att de svarande offentliga organisationerna på svensk sida inte är kommit lika långt i att implementera och använda innovationsprocessen som norska respondenter. Privata medfinansierare har däremot en beskriven och känd innovationsprocess som följs vid utveckling av nya tjänster/lösningar.

Fråga 2: Används det verktyg för tjänstedesign i din organisation idag?

Ja	Nej	Under etablering	Vet ej
5 (varav 1 företag)	5	1	4

Svar norska respondenter:

Helse Nord-trøndelag har flera verktyg för tjänstedesign knuten till deras Innovationsprocess. Veärktygen är knuten till den förbättringmodell som används i Helseforetaket. Ex på verktyg där används är Service blueprint (visualisering karta för stegen i tjensteprocessen), Forberdringsh'guiden via Pasientsikkerhetsprogrammet. Det har vært gjennomført kurs i tjenstedesign for innovasjonsnettverket, men her er det nok behov for mer kursing og helst tilknyttet konkrete prosjekter.

De 2 større kommunorganisationer anger att verktyg används. En av svare: gjennom det nasjonale velferdsteknologi programmet har det blitt utarbeidet gode verktøy som kommunene kan ta i bruk, finns kvikkguider. Allt material er tilgjengeligjort via KS och 60% av kommunerna i Trøndelag känner till och använder KS veikart för tjenesteinnovasjon. Andra svara: Samveis (PA consultning) samt opplering och materiall från [Bouvet](#)

Tre mindre kommuner oppger att de inte använder verktyg för tjänstedesign alt. Att det är för tillfälligt vem och vilka verktyg som används.

En kommun anger att det är under etablering och vill använda verktyget "Tjenestereise" vid ändring i existerande tjänster och i utveckling av nya.

Svar svenska respondenter:

Region JH svarar att det ligger med i projektverktyget Projektil. Projektportföljer, projektkontor inom FOU är andra exempel som också anger hur tjänstedesign ska/bör utformas inom olika områden inom regionen, även projektens storlek har betydelse för vilken tjänstedesign som är lämpligast att använda.

Östersunds kommun, MIUN samt flertalet av svarande företag har svarat nej på frågan.

Ett företag kommentera till frågan: " Om tjänstedesign innebär att ta fram tjänster/produkter som ska användas så ligger det i vår utvecklingsprocess."

Summering:

Ut ifrån svaren har flera av de norska organisationer namngivna verktyg och implementerade processer, de anger att det fortsatt behov mer kunskap i att använda det gärna i samband med konkreta projekt. På svensk sida ses inte samma tydliga svar på att organisationer har detta, varken i de svarande offentliga organisationer eller privata företag.

Fråga 3: Finns det en etablerad projektmetod med tillhörande mallar i er organisation?

Ja	Nej	Under etablering	Vet ej
11	2	2	

Svar norska respondenter:

Majoriteten har svarat ja eller underetablering, enbart en svarar nej på frågan.

Olika projektmetodik används så som:

- egen projektmetodik där bygger på etablerad metodik ex Prince 2
- Projektportal i Sharepoint/Teams/Office 365
- PLP (Difi)

HNT (Innovasjonsklinikken) anger att de har knyttet upp delar av projektmetodiken och mallar till innovasjonsprocessen samt att de ser: "Det er fortsatt stort behov for kursing og rådgiving. Vi planlegger nå at alle som får tildelt interne utviklingsmidler skal ha et litt større oppstartsmøte der de får bistand til bla prosjektplan, gevinstplan m.m. Vi håper at dette vi sikre bedre fremdrift på prosjektene og at det bygges kompetanse på prosjektarbeid i organisasjonen."

Respondenter från norske kommuner anger att viss utbildning bl.a. genomfört Velferdsteknologiens ABC men vissa anger också en mera "helhetlig satsing og føringer innad i kommunen for innovasjon og utviklingsprosjekter".

Svar svenska respondenter:

Majoriteten har svarat ja eller underetablering, enbart en svarar nej på frågan.

Olika projektmetodik används så som:

- Projektil
- PPM/PROPS
- Egen utvecklad projektmodell
- Scrum

Region JH svarar att de använder verktyget Projektil med tillhörande mallar samt genomför projektutbildning regelbundet för att säkerställa kompetensen hos medarbetare gällande sedvanlig projektmetod.

Östersunds kommun anger att de har en beskrivet projektmodell med enklare mallar men anger samtidigt "mig veterligen gör vi inget för att säkerställa att medarbetare är bekanta med metoden, får utbildning i den eller att den används"

Respondenter från privata företag anger att de har projektmetoder antingen etablerade verktyg som PPM, Projektil, Scrum eller egna förenklade processer där bygger på dessa

verktyg. Två företag anger tydlig beskrivning på hur man arbetar i sina processer och hur man säkerställer att nyanställda får introduktion, handledning etc.

Summering:

Svaren visar att majoriteten av svarande har en projektmodell och vissa har även knutit den till en innovations eller utvecklingsprocess. Flera svarar att implementering, användandet av och fortlöpande utbildning i modellen/metodiken variera och att det här behövs mer struktur.

Fråga 4: Finns det en etablerad process/modell i din organisation för att samarbeta med näringslivet i innovations- och utvecklingsprojekt (samarbete om testning och utveckling av nya produkter och tjänster)?

Ja	Nej	Under etablering	Vet ej
6	7	2	

Svar norska respondenter:

Från norsk sida är det enbart HNT (Forskningsavdelningen) där svarar ja på frågan, övriga anger under etablering eller nej.

HNT anger: " Vi

har gjennom innovasjonsprosjektet «Fremtidens pasientrom» utviklet et førsteutkast til en modell for samarbeid med næringslivet.

Modellen inkluderer bl.a. avtaleverk, økonomisk modell og en skisse for prosessen fra første kontakt til igangsatt prosjekt" och de hoppas att detta kan vidareutvecklas genom VälTel 2.0 Namsos anger att de är flera kommuner där gått ihop och jobba bl.a. med denna fråga men det är tidigt i processen.

Svar svenska respondenter:

Region JH svarar ja och hänvisar till föregående VälTel ".... genom deltagande av olika utvecklingsarbeten och pilotprojekt i dåvarande befintliga testbäddar". Östersunds kommun anger Ja men specificera inte hur och svarande från MIUN svarade nej.

Tre av fyra svarande privata företag beskriver att detta ligger i innovations- och utvecklingsprocesser att samverka med kund/användare.

Summering:

På norsk sida har ett arbete påbörjats och man hoppas att VälTel kan vara med och utveckla det ytterligare. På svensk sida finns VälTel process och erfarenheter från föregående projekt, men inte en implementerad/känd/ etablerad modell/metod för samverkan med näringslivet med relevanta ramverk och avtalar i likhet med det HNT tester på norsk sida.

Fråga 5: Används det verktyg för nyttorealisering/nyttokalkyl i din organisation?

Ja	Nej	Under etablering	Vet ej
8	4	3	

Svar norska respondenter:

HNT svarar att det ligger som en del av projektmetodikerna men att det har gjorts en enklare variant. Erfarenheter visar att det hade varit nyttigt med mera fokus på gevinstarbeidet i mange projekter og har nu inkludert i søknad av innvasjonsmidler att fylla ut den. Vid oppfølging med innovasjonsrådgivere viser det seg att i bara 1 av 12 søknader har den fyllts i. Tre kommuner svarar att det jobbes mye med i kommunerna och de benytter KS sitt verktøy for gevinstvurdering og realisering som är spredt gjennom nasjonalt velferdsteknologi programmet. En annan kommun hänvisar till att det är en del i metodiken till "Samveis"

Svar svenska respondenter:

Två av tre svarande offentliga organisationer anger att man har med aspekter som nyttorealiserings/nyttokalkyler och kan i vissa delar sägas finnas med, men användning av ett konkret/etablerad verktyg som utgör en färdig nyttorealiseringsmodell finns inte. Ett privat företag skriver att man inte använd specifika verktyg men ändå jobbat med olika sätt att följa upp nyttan, men att man kan bli bättre på detta. En annan svarar att de använder ROI modeller i samband med innovationsprocessen.

Summering:

Ett område nästan samtliga respondenter lyfter fram som viktigt men svårt att arbeta med. På norsk sida tydligare att man fått stöd med verktyg från centralt håll och man är på gång med att implementera det i arbetet. Lite mera oklart hur medvetet man använder det på svensk sida och även en efterfrågan efter mera konkreta verktyg.

3 Analys av resultat

Överlag tecknar det sig en bild på att offentliga organisationer på svensk sida inte har kommit helt lika långt som svarande offentliga organisationer på norsk sida när det gäller implementering av innovationsprocessen med där tillhörande verktyg som tjänstedesign, nytto-/gevinstrealisering. I stort set har alla svarande projektmetodik/verktyg och i olika grad kopplad ihop det med övriga processer.

Privata företag tendera att ha kommit längre än vi offentliga organisationer.

Specifik modell/ramverk för samarbete med näringslivet är påbörjat på norsk sida men fortfarande inte konkretiserat på svensk sida.

Resultatet visar också på att nästan alla svarande anger det behövs mer kunskap kring att arbeta med innovation och speciellt nytto-/gevinstrealisering.